

Ivana Andrić - Završni magistarski rad

Fakultet/Akademija	FILOZOFSKI FAKULTET
Tip Rada	Završni magistarski rad
Kandidat, zvanje	Ivana Andrić
Naziv Teme	Protukomunističke grupe u tuzlanskem kraju (1945-1947)
Rezime/Abstract	<p>Predmet istraživanja ove završne (master) radnje su protukomunističke grupe na području tuzlanskog kraja od 1945. do 1947. godine. Ova radnja će obuhvatiti istraživanje svake pojedine općine tuzlanskog kraja: Tuzle, Srebrenika, Gradačca, Gračanice, Lukavca, Banovića i Kalesije s posebnim osvrtom uopšteno na društveno-političke odnose nakon uspostavljanja Federativne Narodne Republike Jugoslavije. Nastojat će se prikazati društveni odnosi te kretanje grupa koje su djelovale protiv režima i na koji način su one djelovale protiv Partije. Osnovni cilj istraživanja ovog rada je da se konsultuju svi relevantni historijski izvori, odnosno da se na osnovu izvora prvog reda (koji su pohranjeni u arhivima Bosne i Hercegovine, posebno u Arhivu Tuzlanskog kantona), upotreboru naučno prihvaćene metode dode do historijske istine o protukomunističkim grupama Tuzlanske regije u periodu od 1945. do 1947. godine. Prateći izvještaje kroz 1945., 1946. i 1947. godinu može se zapaziti da se 1945. godine (nakon završetka rata) u skoro svakom izvještaju spominju protukomunističke grupe u vidu četnika, ustaša ili ostataka muslimanskih formacija. Sljedeće godine se primjećuje manji broj spominjanja, a samim tim i manji broj ovih grupa, jer su komunisti stalno radili na njihovom istrebljenju. Zbog toga 1947. godine gotovo da se i ne spominju ove grupe, koje su uglavnom iskorijenjene. Ali to nije bio kraj borbe komunista protiv neprijatelja. Oni su nakon toga imali nove neprijatelje koji se spominju i ranije. To su hodže, popovi i svećenici, kao i mnogi ljudi koji su činili reakciju odnosno širili "lažne priče" o KPJ i njihovim članovima. Dakle, može se zapaziti pad broja zaostataka grupacija iz Drugog svjetskog rata (ustaša, četnika i balista), ali ne nestaje protukomunističkog djelovanja, ono se samo okreće u "mirniju" varijantu kroz djelovanje reakcije. Neprijatelji se krajem i neposredno poslije Drugog svjetskog rata u velikom broju trude boriti oružjem protiv KPJ, potom dolazi do smanjenja oružanih grupacija, te onda reakcija odbacuje oružje i počinje usmjeravati riječi/parole protiv komunista. KPJ ne posustaje, nego štaviše još više nastavlja borbu, zatvarajući mnoštvo ljudi uklanjajući ih s puta svog djelovanja. KPJ je izgradila državu na nizu zakona i pravila koje su ipak činile proturječnosti kada se pogleda njihovo sprovodenje u praksi. U teoriji su se oni činili kao "mrtvo slovo na papiru", a to pokazuje primjer vjerskih zajednica. U Ustavu je pisalo da svi ljudi mogu ispovijedati vjeru ma kakva ona bila. S druge strane pravim komunistima su se smatrali ljudi koji nisu vjerovali u Boga, pa je tu dolazilo do kontradikcije koja je dovodila do isključenja iz partije. Uz to komunisti su se vodili Marxovom teorijom da su "religije opijum za mase". Ipak, KPJ je često imala i oportunistički stav pa ako bi neko ugledno vjersko lice bilo spremno saradivati s komunistima koristili bi ga kako bi privukao još više vjernika i aktivirao ih u radu Narodnog Fronta. A oni koji i nisu ulazili u sastav partije a bili su vjernici također su bili proganjeni; bile to dove, mise ili slična okupljanja vjernika. Komunisti su nastojali stati u kraj takvom djelovanju. Reakcija je, s druge strane, često nastojala iskoristiti prirodne nepogode protiv komunističke vlasti govoreći kako su komunisti svojim ateizmom izazvali da Bog ne pošalje kišu pa da mnogi usjevi propadnu.</p>
Datum	19.04.2016
Predsjednik	Dr. sc. Sead Selimović, vanredni profesor izabran za užu naučnu oblast „Savremeno doba“, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr. sc. Adnan Jahić, vanredni profesor izabran za užu naučnu oblast „Savremeno doba“, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr. sc. Izet Šabotić, vanredni profesor izabran za užu naučnu oblast „Novi vijek“, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	prof. dr. Senaid Hadžić
Dodatni detalji i lokacija	Dana 19.04.2016. u 11:00 sati na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Zavrsne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.